

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

BESCHOUWINGEN OVER DE VERBETERING VAN DE RELATIE TUSSEN BURGERS EN ORDEDIENSTEN EN TUSSEN ORDEDIENSTEN EN BURGERS.

29/09/2020

INLEIDING EN MINDSET

De politiemedewerkers zijn allemaal mensen die uit de verschillende lagen van de bevolking komen. Elk van deze medewerkers heeft zijn eigen opvoeding, zijn eigen achtergrond maar één ding hebben zij gemeenschappelijk, zij komen net als u en ik uit een grote groep mensen die bewust een keuze hebben gemaakt om ten dienste van onze bevolking te staan met respect voor de waarden en normen die gangbaar zijn in onze democratische maatschappij. Het politieapparaat staat in onze gemeenschap voor het bewaken van de grenzen van de democratie, van onze waarden en normen, van onze wetten. Hiervoor beschikken zij over een aantal, wettelijk beschreven, tools en staan zij bij de uitvoering van hun taken onder controle van meerdere instanties. De combinatie van deze elementen moeten instaan de goede werking van het politieapparaat.

HOE KIJKT DE MAATSCHAPPIJ NAAR DE POLITIE DE DAG VAN VANDAAG? DOOR WAT WORDT DEZE KIJK BEÏNVLOED?

Eén centraal thema valt mij daarbij op: RESPECT of het gebrek eraan in alle geledingen van onze maatschappij. Het respect dat onze ouders en grootouders hadden voor de maatschappelijke functies is zoek. Hoe komt dit? Wij worden vandaag allemaal, ook U als politicus, geconfronteerd met een mondige en beter opgeleide burger. We leven in een heel snel evoluerende maatschappij waar social media en pers meer en meer levens, opinies en strekkingen bepalen. Zeggen dat dit op de politie en zijn medewerkers geen invloed heeft, dat is de waarheid verloochenen.

Koppel hieraan slechte structuren, slecht beheer, slechte infrastructuur, geen of beperkte middelen,... dan kan je geen goed functionerend politieapparaat hebben.

De manier waarop sommige media berichten is heel pijnlijk voor politiemedewerkers. Te vaak, en dit is een tendens die zich de laatste 8 maanden fel manifesteert, worden zij aan de schandpaal genageld door fracties van videobeelden, een momentopname. Hierdoor ontstaat er een maatschappelijke polarisering (pro-contra) die heel ongezond is voor onze maatschappij. Hierin zien we ook politici die ver over de grenzen van het fatsoen durven gaan. Alle politiemedewerkers beschuldigen van moord, racisme, xenofobie, homofobie en nazisme, oproepen tot geweld, tot anarchie is ver over de grenzen van het fatsoen heen. Het uitvergroten en bekritisieren van politie-interventies zonder te weten waarover het gaat, verkeerdelijk interpreteren van beelden stelt alle politiemedewerkers in een slecht daglicht. Het resultaat van dergelijke uitspraken resulteert vandaag in het feit dat elke interventie waarbij wettelijk gebruik van dwang mogelijk of zelfs verplicht/opgelegd wordt, beschouwd wordt als politiegeweld. Op deze manier maakt men het werk van politiemedewerkers onmogelijk.

Het basisconcept van het politieapparaat is gemeenschapsgerichte politiezorg, communitypolicing, een overlegmodel. Dit wordt zo ook onderricht in de politiescholen aan de kandidaat politiemedewerkers van alle niveau's. Zij worden niet opgeleid tot racist, xenofob, homofob of nazi en dit zijn zeker geen vakken die worden onderricht in de politieschool. Dit maakt geen deel uit van de waarden en normen van de politiemedewerkers.

Het herstellen van het RESPECT ten opzichte van maatschappelijke functies zal één van de grootste en belangrijkste uitdagingen zijn de komende 10 jaar.

WELKE MIDDELEN, INSTANTIES OF MOGELIJKHEDEN BESTAAN ER OM DE RELATIES TE VERBETEREN INDIEN MEN ERVAN UIT GAAT DAT DEZE RONDUIT SLECHT ZIJN?

De politiemedewerkers maken deel uit van een maatschappelijke keten waarbij elke schakel moet toegelaten worden om zijn verantwoordelijkheden te dragen. Politie, politici, justitie, maatschappelijke werkers, straathoekwerkers, scholen, verenigingen, middenveldorganisaties,... zij maken allen deel uit van deze keten. Zij dragen elk hun steentje bij tot een veilige, geborgen maatschappij.

Sommige van deze schakels zijn bijzonder zwak door gebrek aan personeel, gebrek aan middelen, gebrek aan morele steun. Hierdoor wordt de keten zwak en brengt dit ontegensprekelijk onze maatschappij in gevaar. Daarnaast kan de vaststelling worden gedaan dat er schakels uit die keten soms met getrokken messen tegenover elkaar staan welke de keten onderbreekt.

Een waardevol, open en constructief overkoepelend overlegorgaan kan hieraan misschien het hoofd bieden. Dit kadert in een netwerkende politie die meer en meer terrein inneemt. Het is evenwel niet altijd evident om dit met grote korpsen tot uitvoering te brengen.

Eén van de kritische succesfactoren hierin is het afzien van alle vooroordelen tussen de schakels onderling. Indien dit niet kan overstegen worden, dan heeft dat overleg geen slaagkans.

Een integrale aanpak is noodzakelijk om zwakke schakels versterken en te laten samenwerken om doelgericht samen oplossingen te zoeken. De verschillende regeringen en parlementen zijn uitermate belangrijke organen die hierin een cruciale rol dienen te spelen.

WAT MET OPVOEDING?

Al te vaak zegt men dat jongeren in Brussel geen kansen krijgen. Maar is dit wel zo? De kinderen moeten op school zijn tijdens de schooluren. Daar moet op toegezien worden en ook daar kan de politie toe bijdragen. Zelf heb ik deze ervaring gehad in Evere nav 'kleine' criminaliteit die zich rond een school manifesteerde omdat de leerlingen niet in de school, maar rond de school bleven ronddolen. Door weken van intensief en persoonlijk contact met de leerlingen en de school-directie, verdween de criminaliteit en zaten de leerlingen weer in de klas.

Dit is één van de manieren waarmee de politie kan pogen om de jongeren uit de criminaliteit te houden.

Er is ook een heel belangrijke taak voor de leerkrachten weggelegd. Vanuit het schoolwezen dienen waarden, normen en respect te worden meegegeven aan de leerlingen. Maar vooreerst dient ook die leerkracht het nodige respect te worden toebedeeld. Leerkrachten in de regio Brussel mogen niet met een bang hart hun job uitoefenen. Net zoals de politie hebben zij een maatschappelijke functie die respect verdient.

Indien wordt vastgesteld dat jongeren op één of andere manier ontsporen dan moeten ook de ouders bijgestaan worden. Je ziet te vaak dat ouders niet zo goed weten wat aan te vangen met hun kind indien het ontspoot. Een degelijke begeleiding en ondersteuning van die ouders moet maatschappelijk voorzien worden.

In het kader van de ruimtelijke ordening stel je vast dat de regio Brussel dicht bevolkt is. Heel wat mensen van diverse afkomst wonen op een heel kleine oppervlakte, soms in te kleine woningen samen. Dit kan een voedingsbodem voor maatschappelijke conflicten zijn. Het voorzien in ruimere woningen (wat niet steeds mogelijk is), ontspanningsmogelijkheden (sport en cultuur), groen (bos en park) en openbare nethed kunnen voor een stuk bijdragen tot het bevorderen van een harmonieus samenleven wat op zich bevorderlijk is voor sociale controle.

WAT MET STRAFFEN, STRAFFELOOSHEID, PREVENTIE EN REPRESSIE?

Eén van de belangrijkste hoekstenen van een goede samenleving is preventie. Repressie is enkel een ultiem middel. Preventie is ook voor een stuk de taak van de politie. Daarvoor verleent zij ook ten volle haar medewerking op alle vlakken. Denk maar aan de verschillende campagnes ver-

keersveiligheid, preventie woninginbraken, enz.

De politie staat hierin niet alleen en werkt daarvoor ook samen met andere organisaties die gespecialiseerd zijn in bepaalde domeinen. Zij kan, of liever moet, in maatschappelijk belangrijke thema's ondersteuning krijgen in de uitvoering van hun taken van andere partners. Naar mijn gevoel staat de politie hiervoor wel open en zijn er reeds initiatieven in die richting. Deze moeten misschien nog meer worden gestimuleerd om tot betere resultaten te komen op het terrein.

Het is niet correct te zeggen dat politieyndicaten zwaardere straffen eisen. Zij eisen wel dat de bestaande straffen worden uitgesproken en worden uitgevoerd. Een verzwaring brengt geen zoden aan de dijk. Er dient een investering (misschien wel een reorganisatie) van justitie te komen om vrouwe justitia bij machte te stellen om effectief snel en adequaat aan strafuitvoering te doen. Het heeft geen zin om iemand die vandaag gerechtelijke feiten heeft gepleegd, binnen 3 jaar daarvoor een straf op te leggen. Het opvoedend, corrigerend aspect dat aan een straf is verbonden gaat hierdoor volledig teloor. 'God straft onmiddellijk' zou eigenlijk getransponeerd moeten worden naar justitie.

WAT KAN JE VANUIT DE POLITIE DOEN OM DE BANDEN MET DE BURGERS (JONGEREN EN OUDEREN) AAN TE HALEN EN TE VERSTERKEN?

Een sterke wijkwerking, welke minder vanzelfsprekend is in grootsteden, is een hoeksteen van een gemeenschapsgerichte politie. Hier staat de politieman of vrouw middenin de gemeenschap waardoor hij/zij snel problemen kan ontdekken. Goede relaties met scholen, ouders, straathoekwerkers, sportverenigingen, culturele verenigingen, enz kunnen er misschien al toe bijdragen dat, door middel van sociale controle, een aantal problemen een goede oplossing vinden met respect voor waarden en normen en met respect voor elkaar.

Aanwerving van politiemedewerkers zonder afbreuk te doen aan het niveau. De diversiteit (op alle vlakken) in een politieapparaat is belangrijk en moet gepromoot worden. Om dit te bereiken is het invoeren van quota's invoeren geen goed idee want kwaliteit van de kandidaten moet gewaarborgd worden.

Indien er zich fenomenen voordoen dan moet er grensoverschrijdend gewerkt worden. Een fenomeen stopt niet aan de grens van een politiezone.

Moet er nagedacht worden over een nieuwe structuur, nieuwe samenwerking of een nieuw een-gemaakt Brussels korps? Naar mijn gevoel wel, maar dit mag, naar analogie van de politiehervorming 20 jaar geleden, niet overhaast gebeuren. Het doel dat men voor ogen dient te houden is een goed/beter geïntegreerd politieapparaat in de Regio Brussel. Een verhaal ophangen dat alle problemen in Brussel worden opgelost door alle 6 de zones samen in een pot te gooien en eens te roeren is whisfull thinking. Wel zou er bijvoorbeeld gekeken kunnen worden welke zaken gemeenschappelijk gestructureerd kunnen worden (vb personeelsbeheer en aanwerving, research and developpement, aankoopbeheer, ..). Indien de absolute wil er is om één korps op te richten over de 19 gemeenten dan moeten er ook een aantal zaken politiek overkoepelend gekoppeld worden. Dit is een debat dat zeker zijn plaats heeft naar een 'betere' politie.

Reeds bestaande initiatieven in de regio Brussel: op de koffie met de politie, peterschap in de scholen, aanwezigheid op straatfeesten, ... Deze moeten aangemoedigd en meer kenbaar gemaakt worden.

In de contacten met jongeren en ouderen, op scholen, tijdens straatfeesten, ... gebruik maken van aantrekkelijke politiemiddelen zoals fietsbrigades, moto, honden, paarden,.. Dit trekt de aandacht van iedereen en deze middelen zijn heel laagdrempelig. Het verleden leert ons dat dit positieve invloed heeft op de manier waarop burgers naar de politie kijken.

WAT MET DE TECHNOLOGIE?

Veelal horen we spreken over R&D. Enkel is het een jammerlijke vaststelling dat R&D een redelijk hol begrip is.

In het kader van de modernisering van het politieapparaat is het wenselijk dat een idee in R&D wordt gestopt aan het begin van de procedure. Zij kunnen onderzoek doen naar de beschikbare tools maar ook aftoetsen aan de wettelijke bepalingen.

Eigenlijk moet dit federaal uitgerold worden wat niet impliceert dat lokale accenten in dossiers verdwijnen. Dit had zeker een stap vooruit geweest in het dossier Bodycam waar we tot op heden nog steeds geen duidelijk wetgevend kader ter beschikking hebben. In het verlengde hiervan kunnen we ons de vraag stellen waarom de politievoertuigen niet voorzien worden van dash-cams?

Wat met het ANPR-netwerk en camera-netwerk in de regio Brussel? Een goed idee maar dat mag niet zomaar ondoordacht in plaats worden gesteld. Hiervoor dient overleg te worden gepleegd of een dergelijk netwerk efficiënt en grensoverschrijdend kan worden uitgebaat. Het vrijmaken van budgetten voor een idee, het aankopen en in plaats stellen van tools zonder efficiënt beheer is een maat voor niks. Dit is één van de valstrikken waarin we niet mogen vallen.

TOT SLOT

De politie is een betrouwbare partner in het verzekeren van een veilige, geborgen maatschappij. Zij evolueert net als de maatschappij dat doet. Soms hinkt de politie door de snelle evolutie van de maatschappij een beetje achterop. Daarvoor moet zij kunnen beschikken over partners waarin zij zich kan betrouwen en zich snel kan aanpassen aan nieuwe situaties. Dit is soms wel heel moeilijk maar niet onmogelijk indien zij vertrouwen kan scheppen in betrouwbare partners.

De politie heeft nood aan een doorgedreven samenwerking en een sterke keten van partners. Zij heeft nood aan moderne middelen, visie en investeringen om haar verantwoordelijkheid te kunnen dragen in onze maatschappij.

De keten is maar zo sterk als de zwakste schakel. Samen sterk

Mario Thys
Voorzitter NSPV regio Brussel

Thierry Belin
Nationaal secretaris NSPV

Romboutsstraat 1/011
1932 Zaventem
T 02 644 65 00
www.nspv.be

<https://www.facebook.com/nspvsnpsngps/>

https://twitter.com/nspv_snps/

<https://www.instagram.com/nspvsnpsngps/>